

Retningslinjer for periodisk evaluering av studietilbud

Fastsatt av:	Universitetsdirektøren	Dato:	01.05.2021
Ansvarlig enhet:	Seksjon for forskning og utdanningskvalitet	Id:	UiT.SEFU.uk.ret01
Sist endret av:		Dato:	
Erstatter:	Ny	Arkivref.:	2020/1268

Formålet med studietilbudsevaluering

Formålet med evaluering av studietilbud er å legge til rette for kontinuerlig forbedring av studietilbudene ved UiT. Evalueringen skal bidra til at studietilbud har en tydelig identitet, er bevisst designet, høykvalitativ, forskningsbasert og kontinuerlig utviklende. Videre skal evalueringen bidra til at studietilbudet er relevant for og gagnar samtlige deltakere, oppdragsgivere og interessenter (studenter, fagmiljøene, institusjonen, nasjonale myndighetene, arbeidslivet og samfunnet lokalt, regionalt og internasjonalt).

Den periodiske evalueringen gjennomføres hvert sjette år og skal bidra med et helhetlig og eksternt blikk på programmets form og innhold samt gi et tilstrekkelig faglig, pedagogisk og strategisk grunnlag for beslutninger om utviklingstiltak. Den skal være et redskap for fagmiljøene i deres arbeid med å utvikle studietilbudet. Nye studietilbud bør evalueres etter kortere tid.

Rammer for den periodiske programevalueringen

Internasjonale og nasjonale føringer

[Europeiske standarder og retningslinjer for kvalitetssikring i høyere utdanning](#) pålegger utdanningsinstitusjoner å ha et løpende oppsyn med og periodisk evaluere sine studieprogram:

1.9 On-going monitoring and periodic review of programmes

Institutions should monitor and periodically review their programmes to ensure that they achieve the objectives set for them and respond to the needs of students and society.

These reviews should lead to continuous improvement of the programme. Any action planned or taken as a result should be communicated to all those concerned.

I tråd med dette stiller den nasjonale [studiekvalitetsforskriften](#) krav om at institusjonene skal ha et kvalitetssikringssystem og krever periodisk evaluering av studietilbud:

§ 2-1. Krav til systematisk kvalitetsarbeid

(2) Institusjonene skal gjennomføre periodiske evalueringer av studietilbudene sine. Representanter fra arbeids- eller samfunnsliv, studenter og eksterne sakkyndige, som er relevante for studietilbudet, skal bidra i evalueringene. Evalueringresultatene skal være offentlige.

UiTs føringer

UiTs føringer for periodisk evaluering er beskrevet i [UiTs Kvalitetssystem for utdanning](#), s. 7:

Periodisk evaluering av studietilbudene (ekstern evaluering)

Formål: «Gjennom periodiske evalueringer skal det vurderes hvordan studietilbudets nivå og innhold framstår i forhold til det fremste innen fagfeltets forskning og fagdidaktikk innen studietilbudets valgte innretning. I tillegg skal relevans for samfunns- og arbeidsliv vurderes. Evalueringskomiteen skal komme med konkrete forslag til hvordan studietilbudet kan videreutvikles».

Ramme: Det skal gjøres periodiske evalueringer av alle studietilbud og dekan er ansvarlig for at dette blir gjort. Representanter fra arbeids- og/eller samfunnsliv, studenter og eksterne sakkyndige skal bidra i evalueringene. De periodiske evalueringene kan omhandle alle forhold ved studietilbudet, eller de kan fokusere på utvalgte områder. Denne fleksibiliteten skal bidra til målrettet kvalitetsutvikling.

Periodiske evalueringer skal gjennomføres hvert sjetten år. For studietilbud som ikke har oppstart hvert år kan lengre perioder vurderes ut fra hvilken hyppighet som best bidrar til kvalitetsutvikling. Dersom det gjennom kvalitetsarbeidet avdekkes indikasjoner på kvalitetssvikt eller andre forhold med studietilbudene som bør undersøkes nærmere, bør dekan vurdere om periodisk evaluering skal gjennomføres utenom fastsatt plan.

De periodiske evalueringene skal dokumenteres og resultatene skal være offentlige med mindre bestemmelser om taushetsplikt er til hinder for det.

Oppfølging: Dekan har ansvar for å følge opp de periodiske evalueringene i samråd med studieprogramleder og instituttleder.

Med studietilbud menes samlingen av de fag og emner som studieretten gir adgang til:

- Studieprogram på bachelor-, master- og ph.d.-nivå
- Både heltids- og deltidsstudier
- Årsstudier
- Etter- og videreutdanningstilbud
- Fellesgrader/joint degree-program

Studietilbud eies av fakultet med dekan som ansvarlig leder. Eieransvaret innebærer blant annet å sørge for å forberede periodiske evalueringer og å følge opp anbefalingene som fremmes i disse. Dekan kan delegere tilknyttede oppgavene til instituttleder eller studieprogramleder der dette er naturlig, men dekan beholder det formelle eieransvaret. Arbeidsdelingen for periodisk evaluering av tverrfakultære studietilbud må avklares og nøye planlegges av de involverte dekanene.

Ressursbruk og finansiering

Alle prosessene som inngår i UiTs kvalitetssystem for utdanning skal gjennomføres som en del av fakultetenes ordinære drift. Dette gjelder også periodiske evalueringer.

Fakultetene kan prioritere å bruke mer ressurser på periodisk evaluering av enkelte tilbud enn andre ut fra hensyn som, for eksempel, størrelse på studietilbudet, tverrfaglig kompleksitet eller utfordringer som er identifisert i årlig rapportering (Studieprogramrapporter/utviklingsplaner). Det kan være hensiktsmessig å slå sammen evalueringen av to eller flere studietilbud som er faglig beslektet og som krever samme fagkompetanse og arbeidslivserfaring for å vurdere. For eksempel kan et bachelor- og et masterprogram innen samme fagområde evalueres samlet. Et årsstudium som er sammensatt av emner som utgjør første studieår i en bachelorgrad kan likeledes evalueres samlet med bachelorprogrammet. Det kan også være særskilte grunner til at noen studietilbud bør evalueres oftere enn hvert sjette år.

Prosess

Arbeidet med periodiske evalueringer ved UiT er delt opp i tre trinn:

1. Forberedelse
2. Evaluering
3. Oppfølging

Trinnene 1 og 3 er dekan ansvarlig for, mens trinn 2 besørges av evalueringskomiteen oppnevnt av dekan på innspill av studieprogramleder.

Forberedelse

Forberedelsene til evalueringen skal skje i samarbeid mellom dekan, instituttleder, studieprogramleder, studenter og saksbehandler fra fakultet.

I rimelig tid før fakultetets rullerende seks-års-plan for periodiske evalueringer tilsier at en periodisk evaluering skal gjennomføres for et studietilbud, skal dekan sørge for at nødvendig dokumentasjon blir gjennomgått, vurdert og oppsummert med sikte på å foreslå fokusområder for den eksterne evalueringen:

- studieprogramleders årlige studieprogramsrapporter og/eller utviklingsplanen for studietilbudet fra de siste årene
- studentevalueringer
- den forrige periodiske evalueringen
- fakultetets sjekk av [kvalitetsindikatorer](#) for det aktuelle studietilbudet for de siste årene
- instituttets sjekk av hvorvidt studietilbudet tilfredsstiller formelle krav nedfelt i studiekvalitetsforskriften § 3-1 til § 3-3 og kapittel 2 i studietilsynsforskriften

Evalueringsprosessen begynner med de interne forberedelsene som er beskrevet ovenfor. Basert på dette skal det utarbeides et endelig dokument der studietilbudet, fokusområder for evalueringen og mandatet presenteres og oversendes til evalueringskomiteen.

På grunnlag av denne gjennomgangen skal dekan sørge for at det blir utarbeidet et mandat for den eksterne evalueringskomiteen som angir:

- Hvilke kvalitetsområder som skal vies særskilt oppmerksomhet i evalueringen
- Sammensetning av evalueringskomite

- Komiteleder
- Hvorvidt evalueringskomiteen skal gjennomføre et institusjonelt besøk (eller gjennomføre online intervjuer med aktuelle interessenter) og rammer for dette
- På forhånd anslått tidsbruk for komiteen og informasjon om at evalueringsoppdraget godtgjøres i henhold til satser spesifisert i Statens personallånbok 2020, [10.14.2 - Godtgjøring til leder, medlemmer og sekretærer i statlige utvalg](#).
- Frist for evalueringskomiteens rapport

Evaluerings

Evalueringen tar utgangspunkt i mandatet. Evalueringskomiteen kan velge å ta med kvalitetsområder de finner relevante utover de som er gitt av mandatet.

Det anbefales at evalueringskomiteen foretar et institusjonelt besøk som en del av evalueringsarbeidet. Dersom dette ikke er praktisk eller mulig, skal nettbaserte møter og intervjuer gjennomføres av komiteen i stedet.

Dersom evalueringskomiteen har begrunnede ønsker om alternativ metodikk, kan dette avtales med dekan.

Oppfølging

På grunnlag av evalueringsrapporten skal dekan - i samråd med leder av studietilbudet og berørt(e) instituttleder(e) – vurdere nødvendighet av konkrete tiltak. Det skal utarbeides en handlingsplan der det angis hvem som er ansvarlig for å gjennomføre tiltakene, hvilke ressurser som er nødvendig og tidsfrist for gjennomføring. Handlingsplanen skal følges opp gjennom de årlige dialogmøtene som spesifisert i [kvalitetssystem for utdanning](#).

Sammensetning av evalueringskomiteen

Den eksterne evalueringskomiteen skal bestå av *minst* tre representanter; to vitenskapelige og 1 arbeidslivsrepresentant. Det anbefales at minst 1 vitenskapelig ansatt er fra en utenlandsk høyere utdanningsinstitusjon. Alle vitenskapelig ansatte skal ha *minst* førstestillingskompetanse og *minst 1* skal ha professorkompetanse. En representant utnevnes til leder for evalueringskomiteen.

Studieprogramleder skal komme med forslag til relevante medlemmer til evalueringskomiteen.

Ansvarsforhold

Tabellen nedenfor oppsummerer ansvar og oppgaver for de ulike rollene:

Rolle	Ansvar og oppgaver
Dekan	• Å sørge for at fakultetet har en rullerende seks-års plan for periodiske evalueringer • Å sørge for at det gjennomføres periodisk evaluering av alle studietilbud minst hvert sjette år i samsvar med denne retningslinjen • Å sørge for at det utarbeides mandat for den eksterne evalueringskomiteen i samsvar med denne retningslinjen • Å stille ressurser til rådighet for evalueringen • Å sørge for at det lages en handlingsplan for studietilbudet etter den periodiske evalueringen og at denne følges opp gjennom kvalitetsdialogen med instituttleder • Å vurdere hvilke ressurser som er nødvendig for oppfølging av tiltak i etterkant av evalueringen • Å rapportere de viktigste funn og anbefalinger fra den periodiske evalueringen til rektor via fakultetets kvalitetsdialog/melding • Å sørge for at evalueringskomiteens rapport blir gjort offentlig tilgjengelig
Instituttleder	• Å utføre delegerte oppgaver fra dekan knyttet til periodiske evalueringer • Å sørge for at handlingsplan for studietilbudet følges opp gjennom kvalitetsdialogen med studieprogramleder • Å vurdere hvilke ressurser som er nødvendig for oppfølging av tiltak i etterkant av evalueringen
Studieprogramleder	• Å bidra i arbeidet med å forberede en periodisk evaluering, herunder å foreslå medlemmer til evalueringskomiteen • Å følge opp handlingsplanen for studietilbudet i tett dialog og samarbeid med fakultets- og instituttledelse, emneansvarlige og studenter
Studenter	• Å bidra med å belyse studentperspektivet i evalueringsarbeidet • Å delta i spørreundersøkelser og intervjuer

Referanser og vedlegg

1. [Forskrift om kvalitetssikring og kvalitetsutvikling i høyere utdanning og fagskoleutdanning](#)
2. [Standards and guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area](#)

3. [Kvalitetssystem for utdanning. UiT Norges arktiske universitet](#)
4. Vedlegg 1: veiledende prosedyrebeskrivelse for gjennomføring av periodisk evaluering av studietilbud